



KLASA: UP/I-344-01/23-05/03
URBROJ: 376-05-01-23-02
Zagreb, 22. rujna 2023.

Grad Krk
Čedomir Miler
Trg bana Josipa Jelačića 2
51500 Krk

Predmet: Standardna ponuda Smart Island Krk d.o.o. za veleprodajne usluge na svjetlovodnoj pristupnoj nepokretnoj mreži koja se gradi uz financiranje sredstvima iz EU fondova na području Otoka Krka

- mišljenje, daje se;

Poštovani,

vezano za Vaš dopis kojim tražite mišljenje na predložene uvjete i naknade veleprodajnog pristupa na svjetlovodnoj pristupnoj nepokretnoj mreži koja se gradi uz sufinanciranje sredstvima iz EU fondova na području Otok Krka, odnosno Standardnu ponudu Smart Island Krk d.o.o. (dalje SIK), Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (dalje: HAKOM) očituje se kako slijedi.

Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (dalje: HAKOM) zaprimila je dana 27. srpnja 2023. od strane Grada Krka kao Nositelja plana razvoja širokopojasne infrastrukture na području Otoka Krk, (dalje: NP) zahtjev za dostavu mišljenja HAKOM-a na predložene uvjete i naknade veleprodajnog pristupa na svjetlovodnoj pristupnoj nepokretnoj mreži koja se gradi uz sufinanciranje sredstvima iz EU fondova na području Otoka Krka, Standardnu ponudu SIK-a (dalje: Standardna ponuda).

Standardna ponuda nalazi se u Privitku 1 ovoga mišljenja i njegov je sastavni dio.

Standardna ponuda sadrži veleprodajne uvjete i naknade pristupa svjetlovodnoj nepokretnoj mreži koja se gradi uz sufinanciranje sredstvima iz EU fondova sukladno odredbama Okvirnog nacionalnog programa za razvoj infrastrukture širokopojasnog pristupa u područjima u kojima ne postoji dostatan komercijalni interes za ulaganje (NN br. 68/2016; dalje: ONP).

Postupak izdavanja mišljenja HAKOM-a na predložene veleprodajne uvjete i naknade koji se navode u javno objavljenoj Standardnoj ponudi određen je pravilima iz poglavlja 2.6.2. ONP-a. U pravilu, vrijednosti veleprodajnih naknada i pripadajući uvjeti isporuke usluga trebaju odgovarati vrijednostima i uvjetima isporuke istih ili usporedivih usluga u područjima u kojima operatori posluju

pod uobičajenim tržišnim uvjetima, što obuhvaća i naknade i uvjete koji su propisani kroz regulatorne mjere HAKOM-a. Time se postavljaju jednaki uvjeti poslovanja za sve operatore na cijelom području Republike Hrvatske i izbjegava situacija u kojoj bi u različitim područjima vrijedili različiti veleprodajni uvjeti.

S tim u vezi, odredbama ONP-a propisana je obveza operatora mreže izgrađene uz potpore da predloži naknade i uvjete veleprodajnog pristupa, u skladu s pravilima određenim u ONP-u. Kao dio ove obveze, mrežni operator dužan je dostaviti prijedlog naknada i uvjeta pristupa HAKOM-u koji uključuje detaljan opis metoda i/ili usporednih vrijednosti koje su primijenjene u izradi prijedloga, nakon čega HAKOM daje svoje mišljenje na predložene naknade i uvjete. Nakon primitka HAKOM-ovog mišljenja, operator je dužan, ukoliko je to potrebno, uskladiti prvotno predložene veleprodajne naknade i uvjete prema primjedbama HAKOM-a.

Nakon što operator mreže izgrađene uz potpore, veleprodajne naknade i uvjete u potpunosti uskladi s HAKOM-ovim primjedbama, NP smije izdati konačno odobrenje predloženih veleprodajnih naknada i uvjeta operatora. Konačno odobrenje NP-a preduvjet je da mreže izgrađene uz potpore postanu operativne, odnosno da se putem istih mogu pružati usluge.

Kako bi se osigurala transparentnost i ubrzao formalni postupak odobrenja uvjeta i naknada veleprodajnog pristupa mrežama izgrađenim uz potpore, HAKOM je prije zaprimanja formalnog zahtjeva NP-a za dostavu mišljenja na prijedlog uvjeta i naknada koji su sastavni dio Standardne Ponude, proveo prethodni postupak savjetovanja i usuglašavanja s operatorom mreže SIK. SIK je izmjene predložene od strane HAKOM-a ugradio u konačnu verziju Standardne ponude te je istu putem NP-a dostavio HAKOM-u na mišljenje.

Nastavno, HAKOM je 3. kolovoza 2023. objavio javni poziv radi prikupljanja komentara na prijedlog Standardne ponude. Tijekom javnog poziva komentare na prijedlog Standardne ponude dostavio je operator A1 d.d. (dalje: A1). HAKOM je razmotrio pristigle komentare te je zatražio očitovanje SIK-a. SIK je u svom očitovanju neke komentare prihvatio, dok dio prijedloga operatora nije prihvatio. Vezano za komentare i prijedloge operatora koji nisu prihvaćeni od strane SIK-a, HAKOM i SIK su proveli dodatne konzultacije u kojima je HAKOM predložio SIK-u dodatne izmjene i dopune teksta Standardne ponude koje u najvećoj mogućoj mjeri uzimaju u obzir sve opravdane komentare i prijedloge operatora A1.

SIK je izmjene predložene od strane HAKOM-a ugradio u konačnu verziju Standardne ponude te je istu putem NP-a dostavio HAKOM-u na mišljenje.

Komentari i prijedlozi operatora A1 te odgovori SIK-a i HAKOM-a zajedno s konačnom verzijom Standardne ponude objavljeni su na internetskim stranicama HAKOM-a.

U Standardnoj ponudi su navedeni uvjeti pristupa i naknade za sve veleprodajne usluge na svjetlovodnoj pristupnoj nepokretnoj mreži koja se gradi uz sufinanciranje sredstvima iz EU fondova na području Otoka Krka. Podržane veleprodajne usluge čiji su uvjeti pristupa i naknade sastavni dio Standardne ponude su:

- Najam niti u SDM-u
- Najam prostora u DČ-u
- Najam niti u SSM-u

- Najam prostora u PoP-u
- Pristup vlastitim svjetlovodnim kabelom u DČ
- Pristup backhaul svjetlovodnim kabelom u PoP

Način, odnosno metoda određivanja veleprodajnih naknada propisan je u poglavlju 2.6.2. ONP-a kako slijedi.

Naknade moraju biti određene primjenom sljedećih metoda, redom:

- *metodom usporednih cijena (engl. benchmarking), s obzirom na iste ili usporedive usluge koje se nude na ostalim područjima u Republici Hrvatskoj u kojima operatori posluju pod uobičajenim tržišnim uvjetima, uključujući i usluge koje pružaju SMP operatori i čije su cijene određene kroz regulatorne mjere HAKOM-a*
- *u slučaju da se iste ili usporedive usluge ne pružaju u Republici Hrvatskoj, metodu usporednih cijena potrebno je primijeniti s obzirom na iste ili usporedive usluge u državama EU-a, pri čemu valja voditi računa o svim razlikama i specifičnostima hrvatskog tržišta u odnosu na tržišta ostalih država EU-a*
- *u slučaju da naknade nije moguće odrediti metodom usporednih cijena prema istim ili usporedivim uslugama u Republici Hrvatskoj i zemljama članicama Europske unije, naknade je potrebno odrediti primjenjujući principe troškovne usmjerenosti, što može uključivati sve povezane metode, prema pravilima i s parametrima koje primjenjuje HAKOM u postupcima proračuna troškovno usmjerenih naknada.*

HAKOM je, uzimajući u obzir gore citiranu odredbu ONP-a savjetovao SIK-u primjenu metode usporednih cijena na način da se za veleprodajne usluge iz Standardne ponude izračuna usporediva cijena (tzv. *benchmark* cijena) uzimajući u obzir cijene svih usporedivih usluga na tržištu, uključujući i regulirane usluge SMP operatora na tržištima M1 i M3b. Usporediva cijena se računa kao ponderirani prosjek cijena usporedivih usluga na tržištu gdje su ponderi (težinski faktori) postotni udjeli tih usluga u ukupnom zbroju korisničkih linija koje se ostvaruju putem tih usluga. HAKOM je već ranije u prethodnim postupcima izdavanja mišljenja na veleprodajne uvjete i naknade odredio usporedive cijene. U tu svrhu HAKOM je prikupio podatke o dostupnim veleprodajnim uslugama, njihovim cijenama te broju korisničkih linija (ili druge mjere količine) koje se ostvaruju putem tih usluga na dan 31. prosinca 2022. te je izračunao usporedive cijene. Pri tom je važno napomenuti da je HAKOM u izračun uvrstio cijene HT-ovih reguliranih veleprodajnih usluga koje su trenutno važeće u standardnim ponudama HT-a. Tako izračunate usporedive naknade HAKOM je dostavio SIK-u.

SIK je poštujući načelo da naknade veleprodajnih usluga iz Standardne ponude ne smiju biti više od izračunatih usporedivih cijena, na osnovu dostavljenog izračuna izradio prijedlog veleprodajnih naknada i uvrstio ih u prijedlog Standardne ponude oko koje je provedeno savjetovanje u razdoblju od 3. kolovoza do 23. kolovoza 2023. Pri tome je bitno napomenuti da sama struktura veleprodajnih naknada nije u potpunosti jednaka strukturi reguliranih veleprodajnih naknada, međutim HAKOM je mišljenja da takva struktura također osigurava jednake i usporedive uvjete poslovanja kao i na ostalim područjima Republike Hrvatske.

Zaključno, analizom podržanih veleprodajnih usluga i njihovih uvjeta i naknada iz Standardne ponude te uzimajući u obzir sve naprijed navedene činjenice te rezultate prethodno provedenog postupka savjetovanja s operatorima, HAKOM je mišljenja da su predloženi uvjeti veleprodajnog pristupa iz Standardne ponude i naknade usklađeni sukladni s pravilima iz ONP-om te da isti omogućuju ravnopravan i ne diskriminirajući pristup svjetlovodnoj mreži koja je izgrađena uz potpore, kao i

jednake uvjete poslovanja operatorima korisnicima koji vrijede na ostalim područjima Republike Hrvatske.

S poštovanjem,

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Tonko Obuljen

Privitak: kao u tekstu

Dostaviti:

1. Naslovu s povratnicom, elektroničkom poštom na cedomir.miler@grad-krk.hr
2. U spis

O tome obavijest:

3. Smart Island Krk d.o.o., Vršanska 14, 51500 Krk